

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธไทย

สอบ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๓

สา กิร ปุตุตตสฺส ชีตฺรํ สุทตฺตี นาม กุมาริกํ อตฺตโน จฺฉาเน จฺฉเปตฺวา เคเห ภิกฺขุสงฺฆสฺส
เวยฺยาวจฺจํ กาทเรสิ ฯ สา อปฺเรน สมฺเยน กาลมกาสี ฯ สา ตสฺสา สรีริณฺุเขปํ กาทเรตฺวา โสภํ
สนฺธาเรตฺตํ อสฺกุโณตฺตี ทฺกฺขินี ทฺมมฺนา สตฺถุ สนฺตํ คนฺตฺวา วนฺทิตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสีทิ ฯ อถ นํ
สฺตฺถา กิ นุ โข ตฺวํ วิสาเฆ ทฺกฺขินี ทฺมมฺนา อสฺสุมุขา โรทฺมานา นิสฺสินฺหาสิตี อาห ฯ สา ตมฺตถํ
อาโรเจตฺวา ปิยา เม ภนฺเต สา กุมาริกา วตฺตสมฺปนฺนา อิทานิ ตถารูปํ น ปสฺสामीตี อาห ฯ
กิตฺตกา ปน วิสาเฆ สาวตฺถิยํ มนฺุสฺสาตี ฯ ภนฺเต ตฺมฺเหติเยว เม กถิตํ สาวตฺถิยํ สฺตฺต
ชนฺโกลฺลียตี ฯ สเจ ปนายํ เอตฺตโก ชโน ตว นตฺตาย สทิสฺโส ภเวยฺย อิจฺเจยฺยาสี นนฺตี ฯ อาม
ภนฺเตตี ฯ กตี ปน ชนา สาวตฺถิยํ เทวสิกํ กาลํ กโรนฺตฺตีติ ฯ พหุ ภนฺเตตี ฯ นนุ เอวํ สนฺเต
ตว โสจฺจนกาโล น ภเวยฺย รตฺตนิทฺวิํ โรทฺนฺตีเยว วิจฺเรยฺยาสีตีติ ฯ โทตฺถุ ภนฺเต ญฺาตํ มยาตี ฯ อถ
นํ สฺตฺถา เตนฺหิ มา โสจฺจิ โสโก วา ภยํ วา เปมฺโต ชยตีตี วตฺวา อิมํ คาทมาห

เปมฺโต ชยเต โสโก เปมฺโต ชยเต ภยํ

เปมฺโต วิปฺมุตฺตสฺส นตฺถิ โสโก กุโต ภยนฺตีติ ฯ

ตตฺถ เปมฺโตตี: ปุตุตฺตชิตฺาที่สุ กตํ เปมฺเมว นิสฺสายาตี อตฺถิ ฯ

๖๖.๖ วิชาอาปาสิกา ๖๖๓-๖๖๔

(สำนวน พระทานิมิตร ธรรมสารี ป.๖.๙)

สา กิร ปุตตสฺส ชีตฺรํ สุทตฺตี นาม กุมาริกํ อตฺตโน ฐาเน ฐฺเปตฺวา เคเห ภิกฺขุสงฺฆสฺส เวยฺยาวจฺจํ กारेลลิตฺถ ๑ สา อปฺเรน สมเยน กาลมกาสี ๑ สา ตสฺสา สรีรนิฏฺเฒปฺปํ กเรตฺวา โสภํ สฺนฺธาเรตฺถุ อสภฺโกนฺหิตฺถิ ทุคฺชินฺนํ ทุมฺมณา สตฺถุ สฺนฺติกํ คนฺตฺวา วนฺทิตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสีทิตฺถิ ๑

กิร คัพฺพํ อนุสฺสวณฺตฺถ สา วิเสสน ของ **วิชา ๑ เหตุกตฺตา** ใน กारेลลิตฺถิ กุมาริกํ การิตกมฺม ใน กारेลลิตฺถิ ๑ อาชฺยาตบฺท เหตุกตฺตฺวาจก ปุตตสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ชีตฺรํ ๑ กิตฺติ สุทตฺตี กิตฺติ วิเสสน ของ กุมาริกํ นาม คัพฺพํ สญฺญาชิตก เข้ากัปฺป สุทตฺตี กุมาริกํ อวฺตตกมฺม ใน ฐฺเปตฺวา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ฐาเน ๑ อาชาร ใน ฐฺเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กारेลลิตฺถิ เคเห วิสยชาร ใน กारेลลิตฺถิ ภิกฺขุสงฺฆสฺส สมฺปทาน ใน กारेลลิตฺถิ เวยฺยาวจฺจํ อวฺตตกมฺม ใน กारेลลิตฺถิ ๑

สา วิเสสน ของ **กุมาริกา ๑ สยกตฺตา** ใน อกาสี ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อปฺเรน วิเสสน ของ สมเยน ๑ ตติยาวิเสสน ใน อกาสี กาลํ อวฺตตกมฺม ใน อกาสี ๑

สา วิเสสน ของ **วิชา ๑ สยกตฺตา** ใน นิสฺสีทิตฺถิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ **กุมาริกาย ๑ ภาวาทิสมฺพนฺธ** ใน -นิฏฺเฒปฺปํ สรีรนิฏฺเฒปฺปํ อวฺตตกมฺม ใน กเรตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อสภฺโกนฺหิตฺถิ โสภํ อวฺตตกมฺม ใน สฺนฺธาเรตฺถุ ๑ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน อสภฺโกนฺหิตฺถิ ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วิชา ทุคฺชินฺนํ กิตฺติ ทุมฺมณา กิตฺติ วิคตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สฺนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสฺสีทิตฺถิ เอกมฺนฺตํ อาชาร ใน นิสฺสีทิตฺถิ ๑

อด นํ สตุถา กี่ นุ โข ตุवं วิสาเช ทุกฺขินี ทุมมนา อสุสมุชา **โรทมาณา** นิสินฺนาสีติ อาห ๑ สาทมตฺถํ อโรเจตฺวา ปิยา เม ฆนฺเต ส่า กุมาริกา วตฺตสมฺปนฺนา อิทานิ ตถารูปี น ปสฺสามีติ อาห ๑ กิตฺตกา ปน วิสาเช สวตฺถิยํ มนุสฺสาติ ๑ ฆนฺเต ตุมฺเหติเยว เม กถิตํ สวตฺถิยํ สตุตฺชนโกฏฺเฐติ ๑

อด กาลสตุตฺถมี ใน อาห สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ **วิสาขํ ๑ อกถิตกมฺม** ใน อาห

วิสาเช อาลปน **ตุवं สยกตฺตา** ใน อสิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ก็ เหตุ ใน อสิ นุ คัฟฺทํ ปุจฺจนตฺถ โข คัฟฺทํ วจนาลงฺการ ทุกฺขินี กัถี ทุมมนา กัถี อสุสมุชา กัถี วิกตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน อสิ **โรทมาณา อพฺภนฺตรกิริยา** ใน นิสินฺนา ๑ วิกตีกตฺตา ใน อสิ อิติ คัฟฺทํ อาการ ใน อาห ๑

สา วิเสสน ของ **วิสาชา ๑ สยกตฺตา** ใน อาห ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อโรเจตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห

ฆนฺเต อาลปน ปิยา กัถี ส่า กัถี วิเสสน ของ กุมาริกา ๑ สยกตฺตา ใน **โหติ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก** เม สามีสมฺพนฺธ ใน ปิยา วตฺตสมฺปนฺนา วิกตีกตฺตา ใน โหติ

อิทานิ กาลสตุตฺถมี ใน ปสฺสามิ **อหํ สยกตฺตา** ใน น ปสฺสามิ น คัฟฺทํ ปฏฺเฐสฺส ใน ปสฺสามิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตถารูปี วิเสสน ของ กุมาริกํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสามิ อิติ คัฟฺทํ อาการ ใน อาห ๑

สตุถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก

วิสาเช อาลปน ปน คัฟฺทํ วากฺยารมฺภ มนุสฺสา สยกตฺตา ใน **โหนฺติ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก** กิตฺตกา วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ สวตฺถิยํ ฆินฺนาธาร ใน มนุสฺสา อิติ คัฟฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

วิสาชา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก

ฆนฺเต อาลปน วจนํ วุตฺตกมฺม ใน กถิตํ ๑ กิตบฺท กมฺมวากฺก เอว คัฟฺทํ อวธารณ เข้ากับ ตุมฺเหติ ๑ อนฺภิทิตกตฺตา ใน กถิตํ เม สมฺปทาน ใน กถิตํ สตุต วิเสสน ของ ชนโกฏฺเฐติ ๑ สยกตฺตา ใน **อตฺถิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก** สวตฺถิยํ อธาร ใน อตฺถิ อิติ คัฟฺทํ สฺรูป ใน วจนํ อิติ คัฟฺทํ อาการ ใน อาห ๑

สเจ ปนาย เอตโตโก ชโน ตว นตตตาย สทิส ภาเวยย อิจเจยยาสิ นนติ ฯ อาม ภนเตติ ฯ กตี ปน ชนา สวตถิยั เทวสิกั กาลั กโรนตีติ ฯ

สตถา สยกตตทา ใน ปุจจิ ฯ อาชยาตบพ กตตวจาก

ปน คัพท วากุยารมภ สเจ คัพท ปริกปตถ อัย กตี เอตโตโก กตี วิเสสน ของ ชโน ฯ สยกตตทา ใน ภาเวยย ฯ อาชยาตบพ กตตวจาก ตว สามีสมพนธ ใน นตตตาย ฯ กรณ ใน สทิส ฯ วิกติกตตทา ใน ภาเวยย

ตวั สยกตตทา ใน อิจเจยยาสิ ฯ อาชยาตบพ กตตวจาก น วิเสสน ของ **ชนั** ฯ **อวตตกมม** ใน อิจเจยยาสิ อิติ คัพท อาการ ใน ปุจจิ ฯ

วิสาชา สยกตตทา ใน สมปฏิจจิ ฯ อาชยาตบพ กตตวจาก

ภนเต อาลปน อาม คัพท สมปฏิจจนตถ **เอวั สจจวจากลิ่งคตถ** อิติ คัพท อาการ ใน สมปฏิจจิ ฯ

สตถา สยกตตทา ใน ปุจจิ ฯ อาชยาตบพ กตตวจาก

ปน คัพท วากุยารมภ กตี วิเสสน ของ ชนา ฯ สยกตตทา ใน กโรนติ ฯ อาชยาตบพ กตตวจาก สวตถิยั อาราร ใน กโรนติ เทวสิกั กิริยาวิเสสน ใน กโรนติ กาลั อวตตกมม ใน กโรนติ อิติ คัพท อาการ ใน ปุจจิ ฯ

พหู ฆนเตติ ฯ หนุ เอวฺ สนฺเต ตว โสจนกาโล น ภเวยฺย รตฺตินฺทิวํ โรหนฺตียเวย วิจเรยฺยาสีติ ฯ
โหตุ ฆนเต ญฺาตํ มยาติ ฯ

วิสาขา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก

ฆนเต อาลปน พหู วิเสสน ของ ชนา ๑ สยกตฺตา ใน กโรหนฺติ ๑
อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก เทวลิกํ กิริยาวิเสสน ใน กโรหนฺติ กาลํ อวฺตตกมฺม ใน กโรหนฺติ
อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก

โสจนกาโล สยกตฺตา ใน น ภเวยฺย น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ภเวยฺย ๑
อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก เอวฺ วิเสสน ของ ภาเว ๑ **ลกฺขณ** ใน สนฺเต ๑ **ลกฺขณกิริยา**
หนุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ ตว สามีสมฺพนฺธ ใน โสจนกาโล

ตฺวํ สยกตฺตา ใน วิจเรยฺยาลี ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก รตฺตินฺทิวํ

อจฺจนตฺสโยค ใน วิจเรยฺยาลี เอว ศัพท์ อวฺชารณ เข้ากับ โรหนฺตี ๑ อพฺภนฺตรกิริยา
ใน วิจเรยฺยาลี อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

วิสาขา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก

ฆนเต อาลปน **เอตํ วิเสสน** ของ การณํ ๑ สยกตฺตา ใน โหตุ ๑
อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก

เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๑ **วฺตตกมฺม** ใน ญฺาตํ ๑ กิตฺตบฺท กมฺมวาจก มยา

อนภิตฺตกตฺตา ใน ญฺาตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

อถ นํ สตุถา **เตนหิ** มา โสจิ โสโก वा ग्यं वा पेम्तो चयत्ति वत्वा इमं काठमा
पेम्तो चयते सोको पेम्तो चयते ग्यं
पेम्तो विप्रमुत्तसुस नत्ति सोको कुतो ग्यन्ति ५
तत्त पेम्तोति: पुत्तत्तितात्सु गत्त पेम्मेव **निसायति** अत्तो ५

อถ กาลสตุตมี ใน อาห **สตุถา สยगतตา** ใน อาห ๑ อาชยาตบท กตุตฺวาจก
นํ วิเสสน ของ วิสาขํ ๑ อกถิตกम्म ใน วत्वा

เตนหิ ศัพทํ **วิทฺติปฏิรูปก** **त्वํ** สยगतตา ใน มา โสจิ มา ศัพทํ ปฏิเสธ ใน
โสจิ ๑ อาชยาตบท กตุตฺวาจก

โสโก กิติ ग्यं กิติ สยगतตา ใน ชยติ ๑ อาชยาตบท กตุตฺวาจก **वा**
สองศัพทํ **ปทวิกฺปตฺถ** เข้ากับ โสโก และ ग्यं पेम्तो อปาทาน ใน ชยติ อิติ ศัพทํ
อาการ ใน วत्वा ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาทํ ๑ อวฺตุตกम्म
ใน อาห

โสโก สยगतตา ใน ชยเต ๑ อาชยาตบท
กตุตฺวาจก पेम्तो อปาทาน ใน ชยเต ग्यं
สยगतตา ใน ชยเต ๑ อาชยาตบท
กตุตฺวาจก पेम्तो อปาทาน ใน ชยเต โสโก
สยगतตา ใน นत्ति ๑ อาชยาตบท กตุตฺวาจก
บุคคลสฺส อนาทร ใน วิप्रมุत्तสฺส ๑
อนาทรกิริยา पेम्तो อปาทาน ใน วิप्रมุत्ตสฺส
ग्यं สยगतตา ใน **ภวิสฺสติ** ๑ **อาชยาตบท**
กตุตฺวาจก कुतो วิเสสน ของ **ฐานโต** ๑
อปาทาน ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพทํ สฺรูป ใน
อิมํ คาทํ ๫

ตत्त วิเสสน ของ **ปะเทสุ** ๑ **นิตฺธารณ** ใน ปทสฺส पेम्तो สฺรูป ใน อิติ ๑
ศัพทํ สฺรูป ใน **ปทสฺส** ๑ **นิตฺธารณีย** และ **สามีสम्พนธ** ใน อत्तो

ปุत्ตत्ติतात्สु วิเสสน ของ ปยชนสฺ ๑ อาธาร ใน กत्त ๑ วิเสสน ของ เปมํ
๑ อวฺตุตกम्म ใน **นिसาย** ๑ **เหตุ** ใน ชยเต อิติ ศัพทํ สฺรูป ใน **อत्तो** ๑
ลึงคตฺถ ๫